

POLGÁRMESTERE

ELŐTERJESZTÉS a Képviselő-testület részére

Ülés időpontja:	2026. május 28.
Előterjesztés tárgya:	Javaslat hagyatéki eljárásban örökség elfogadásáról, átvételéről
Előterjesztő:	Dr. Trippon Norbert polgármester
Előterjesztést készítette:	Dr. Mike Árpád, Jogi Osztály, jogi előadó
Előterjesztés egyeztetve:	Dr. Halm Kornél Péter ügyvéd
Pénzügyi szempontból ellenőrizte:	Juhász András Gazdaság Főosztály, főosztályvezető
Jogi szempontból ellenőrizte:	Dr. Váczi Katinka, Jogi Osztály, osztályvezető
Törvényességi szempontból ellenőrizte:	Dr. Gácsi Anett Erzsébet jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Néhai Bertalan Tivadar (a továbbiakban: örökhagyó) 2025. június 21. napján elhunyt. A hagyatéki eljárásban eljáró Dr. Márton János Közjegyzői Irodája képviseletében Dr. Srutek Katalin közjegyzőhelyettes (a továbbiakban: közjegyző) által a 1072/N/409/2025/21. hagyatéki ügyszám alatti jegyzőkönyvben foglaltak szerint megállapítást nyert, hogy örökhagyó után mindösszesen három végrendelet maradt fent, amelyből kettő közvégrendeletnek, egy pedig írásbeli magánvégrendeletnek minősül. A 2026. március 26. napján 13 órára kitűzött és megtartott hagyatéki tárgyaláson az eljáró közjegyző tájékoztatta az öröklésben érdekeltet a közvégrendeletek, valamint az írásbeli magánvégrendelet érvényességi kellékeiről, továbbá a hagyatéki tárgyat képező ingó és ingatlan vagyontárgyakról.

Tájékoztatta továbbá az öröklésben érdekeltet arról is, hogy a jelenleg értékmegjelölés nélkül szereplő vagyontárgyakra (gépjárművek, képzőművészeti alkotások) az örökösöknek közösen értéket kell megjelölniük, akár szakértő igénybevétele a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény 13. § (1)-(2) bekezdése alapján, amely eljárás költségét az indítványozó(k) kötelesek megelőlegezni, és az örökösök kötelesek viselni.

A közjegyző tájékoztatást adott arról, hogy az első Dr. Bakonyi Elvira közjegyző előtt 168/1997. ügyszámon közjegyzői okiratba foglalt, 1997. április 10. napján kelt közvégrendelet, valamint a Dr. Márton János közjegyző előtt 11072/K/347/2022/2. ügyszámon közjegyzői okiratba foglalt 2022. július 27. napján kelt közvégrendelet alakilag aggálytalan, ugyanakkor a 2024. december 14. napján kelt írásbeli magánvégrendelet alakilag aggályos tekintettel arra, hogy a végrendelet első, géppel írt oldalán nem szerepel tanúk aláírása, a harmadik oldalon eltérő dátumok („Bp. 2024. DEC. 14”, valamint „Bp. 224 DEC. 1.”) találhatóak.

A Dr. Bakonyi Elvira közjegyző előtt 168/1997. ügyszámon közjegyzői okiratba foglalt, 1997. április 10. napján kelt közvégrendelet Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzatát (a továbbiakban: Önkormányzat) nem nevezi meg az örökösök között, melynek indokán az Önkormányzat nem örököl.

A Ptk. 7:41. § (1) és (2) bekezdése alapján a végrendelet a visszavonással hatálytalanná válik. Ha az örökhagyó újabb írásbeli végrendeletet tesz, a korábbi végrendeletet visszavontnak kell tekinteni. A korábbi végrendeletnek az újabb végrendelet rendelkezéseivel nem ellentétes rendelkezései - ha az örökhagyó eltérő akarata nem állapítható meg - hatályban maradnak.

A Dr. Márton János közjegyző előtt 11072/K/347/2022/2. ügyszámon közjegyzői okiratba foglalt 2022. július 27. napján kelt közvégrendelet alapján örökhagyó úgy rendelkezett, hogy minden ingó- és ingatlan vagyona, joga és követelése általános örököse 1/1 arányban Magánszemély1 legyen az alábbi kivételekkel:

„A halálakor meglévő képzőművészeti munkaeszközeit (nevezett örököse választása szerinti eszközöket), valamint az OTP Banknál lévő forint megtakarításából 3.000.000,- Ft-ot volt tanítványára, Magánszemély2-re

hagyta. Meghagyta Magánszemély2-nek, hogy halálát követően kurátorként gondozza poszthumusz művészeti megjelenéseit.

- A „Rajzás” című festményét Magánszemély3-ra hagyta.

- Az „Öregasszony virágoskertje” című festményét Magánszemély4-re hagyta.

- **Képzőművészeti hagyatékát (amely a fentiekben nem említett festményei és grafikáit tartalmazza) a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzatára hagyta, azzal a meghagyással, hogy az önkormányzat – Magánszemély2 mint művészeti hagyatéka kurátorával és Magánszemély1 általános örököseivel történő együttműködésben képzőművészeti hagyatékát gondozza, ennek keretében a lehetőségekhez képest és az igényeknek megfelelően gondoskodik művei közzétételéről, festményei, grafikái ismertetéséről, továbbá az egyes darabok eladása esetén a fellelhetőséget tartsa számon.**

- **Az adott alkotások tulajdonjoga a szerzői jogokra (esetleges jogdíjakra) is kiterjedően az adott alkotásra nevezett örököst illesse. Minden más szellemi alkotása után járó jog-díjának örököse, az általános örökös, Magánszemély1 legyen.** [Dr. Márton János közjegyző előtt 11072/K/347/2022/2. ügyszámú közjegyzői okiratba fogalt 2022. július 27. napján kelt végrendelet]

Az örökhagyó továbbá úgy rendelkezett, hogy amennyiben a végrendeletben szereplő személyek közül valamelyikük nem fogadná el a rá hagyott vagyontárgyat, akkor azon vagyontárgyat is Magánszemély1 örökölje meg, valamint a jelen végrendeletet megelőzően tett valamennyi végrendeletét visszavonja.

A 2024. december 14. napján kelt, alakilag aggályos írásbeli magánvégrendelet **1-2. oldalán** az örökhagyó így rendelkezett:

„1. Az 1046 Budapest IV. kerület, (Ingatlan), szám alatti ingatlanom - amely egyben alkotó- és lakóhelyemül is szolgál örökösevé nevezem Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzatát (székhelye: 1041 Budapest, IV. ker. István út 14.). Meghagyom Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzatának - amelynek egyben díszpolgára is vagyok-, hogy ezen ingatlanban létesítsen emlékhelyet, melyben alkotásaim, életem, életművem, művészeti hagyatékom folyamatosan bemutatásra kerül. 6 Képzőművészeti hagyatékomat (amely a 4. pontban /közjegyző megjegyzése: a végrendeletben nem található 4. pont/ nem említett festményeim és grafikáimat tartalmazza) Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzatára (1041 Budapest, István út 14.) hagyom, azzal a meghagyással, hogy a - művészeti hagyatékom kurátoraival és Magánszemély5 örökösömmel történő együttműködésben - képzőművészeti hagyatékomat gondozza, ennek keretében, a lehetőségekhez képest és az igényeknek megfelelően gondoskodik műveim közzétételéről, festményeim, grafikáim ismertetéséről, továbbá az egyes darabok eladása esetén a fellelhetőséget tartsa számon.”

A 2024. december 14. napján kelt írásbeli magánvégrendelet 2. oldala szerint:

„A halálomkor meglévő minden pontban külön nem nevesített vagyonom, ideértve szerzői jogaimat is, örökösevé nevezem hagyatékom gondnokait.”

A 2024. december 14. napján kelt írásbeli magánvégrendelet **4. oldala az örökhagyó pénz- és betétállományának örökléséről szól, és utolsó bekezdésének második mondata alapján („A maradék összeg művészeti hagyatékom kezelésére szolgáljon”) az Önkormányzat – az árfolyamváltozások és egyes értelmezési kérdések függvényében hozzávetőlegesen legfeljebb – 31.000.000 Ft összeget örökölné, amely összeget a képzőművészeti hagyatékok kezelésére kellene fordítani.** A 2024. december 14. napján kelt írásbeli magánvégrendelet kapcsán kiemelendő, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint a több különálló lapból álló végintézkedés egyes lapjai önálló végintézkedésnek is minősülhetnek, ha ezeken a lapokon történt végintézkedés a többi lapon tett végintézkedéssel nincs tartalmilag megbonthatatlan összefüggésben, és emellett mindenben megfelel a törvényben meghatározott alaki követelményeknek. [BH 1969/7.].

A fentiek alapján 2024. december 14. napján kelt írásbeli magánvégrendelet 4. oldala minősülhet önálló, alakilag aggálytalan érvényes végintézkedésnek is.

Az Önkormányzat öröklésének jogi minősítése: A Ptk. 7:10. § -a alapján az örökhagyó a halála esetére vagyonáról vagy annak egy részéről végintézkedéssel szabadon rendelkezhet. A Ptk. 7:31. § (1) bekezdése alapján a hagyomány a hagyatékban meglévő valamely vagyontárgynak meghatározott személy részére juttatása, ha az ilyen részesedés nem minősül öröklésnek (dologi hagyomány). **A dologi hagyományos ún. „singularis successio” azaz különös jogutódlás révén - ellentétben az egyetemes jogutódlással - nem az „előd” örökhagyó teljes vagyontömegét, hanem csak meghatározott jogokat vagy vagyontárgyakat szerez meg.** A Ptk. 7:89. §

alapján az örökös az öröklés megnyílása után az örökséget visszautasíthatja. A feltételhez vagy időhöz kötött, a megszorítással tett és a meg nem engedett részleges visszautasítás érvénytelen. A Ptk 7:90. §-a alapján ha az örökös az öröklés megnyílása után a visszautasítás jogáról kifejezetten vagy hallgatólag lemondott, az örökséget többé nem utasíthatja vissza. A visszautasítás jogáról való lemondásnak kell tekinteni az örökség olyan birtokbavételét vagy a hagyatéokra vonatkozó egyéb olyan cselekményt, amelyből az örökösnek az örökség elfogadására irányuló kétségtelen akarata tűnik ki. Lemondásnak minősül az is, ha az örökös a közjegyző által – bármely érdekelt kérelmére – kitűzött határidő alatt nem tesz az örökséget visszautasító nyilatkozatot.

A végrendeletek alapján megállapítható, hogy amennyiben a 2024. december 14. napján kelt, alakilag aggályos írásbeli magánvégrendelet **nem kerül megtámadásra**, úgy az Önkormányzat a 2024. december 14. napján kelt írásbeli magánvégrendelet alapján **megörökölné**

- a 1046 Budapest IV. kerület, (Ingatlan), szám alatti **ingatlan 1/1 tulajdoni hányadát**, azzal a meghagyással, hogy ezen ingatlanban létesítsen emlékhelyet, melyben az örökhagyó alkotásai, élete, életműve, művészeti hagyatéka folyamatosan bemutatásra kerül,
- a **képzőművészeti hagyatékot** (néhány kivétellel) a kapcsolódó szerzői jogokkal, jogdíjakkal, azzal a meghagyással, hogy azt gondozza, ennek keretében, a lehetőségekhez képest és az igényeknek megfelelően gondoskodik művei közzétételéről, festményei, grafikái ismertté tételéről, továbbá az egyes darabok eladása esetén a fellelhetőséget tartsa számon, valamint
- az árfolyamváltozások és egyes értelmezési kérdések függvényében hozzávetőlegesen **legfeljebb 31.000.000 Ft összegű pénzbetétet és értékpapírt**, azzal a meghagyással, hogy az összeget a képzőművészeti hagyaték kezelésére kell fordítani

A végrendeletek alapján megállapítható továbbá, hogy amennyiben valamely öröklésben érdekelt részéről a 2024. december 14. napján kelt, alakilag aggályos írásbeli magánvégrendelet **első három oldala megtámadásra kerül, és az Önkormányzat az érvénytelenséget nem vitatja**, az Önkormányzat ezen végrendelet alakilag aggálytalan negyedik oldala, valamint a 2022. július 27. napján kelt közvégrendelet alapján az Önkormányzat **megörökölné**

- a **képzőművészeti hagyatékot** (néhány kivétellel) a kapcsolódó szerzői jogokkal, jogdíjakkal, azzal a meghagyással, hogy azt gondozza, ennek keretében, a lehetőségekhez képest és az igényeknek megfelelően gondoskodik művei közzétételéről, festményei, grafikái ismertté tételéről, továbbá az egyes darabok eladása esetén a fellelhetőséget tartsa számon, valamint
- az árfolyamváltozások és egyes értelmezési kérdések függvényében hozzávetőlegesen **legfeljebb 31.000.000 Ft összegű pénzbetétet és értékpapírt**, azzal a meghagyással, hogy az összeget a képzőművészeti hagyaték kezelésére kell fordítani.

Tájékoztatom a T. Képviselő-testületet, hogy az Önkormányzat, mint végrendeleti örökös - folytatólagos hagyatéki tárgyalásra kapott idézést 2026. június 18. napján 13 órára.

A képzőművészeti hagyaték értéke -*figyelembe véve a hagyatéki leltárban felsorolt és az Önkormányzatot, mint végrendeleti örökösöt megillető és részére átadható vagyontárgyak széles körét, továbbá ismerve az örökhagyó munkásságának elismertségét* - pontosan nem behatárolható, ugyanakkor – a jogdíjak, a pénzbetét és értékpapírállomány értékét is hozzászámítva – feltehetően az 50 000 000,-Ft összeget meghaladja. A hagyatéki eljárásban az Önkormányzatot, mint örökösöt a közjegyzői munkadíjon felül fizetési kötelezettség nem terheli, tekintettel arra, hogy hitelezői igény nem került bejelentésre, továbbá az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés *b)* alpontja alapján az Önkormányzatot teljes személyes illetékmentesség illeti meg.

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata vagyonáról és a vagyonelemek feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról szóló 48/2012. (XI. 30.) önkormányzati rendeletének 41. §-a az alábbiak szerint rendelkezik:

„41. § (1) *Az Önkormányzat ingyenes, vagy kedvezményes vagyonszerzéséről*

a) 50 millió forint értéket meghaladóan a Képviselő-testület,

b) 5 millió forint értéket meghaladóan, de 50 millió forint értéket meg nem haladóan a Bizottság,

c) 5 millió forint értéket meg nem haladóan a polgármester

dönt.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni öröklés, illetve az Önkormányzat javára vagyonnól történő lemondás elfogadásáról és a vagyon átvételéről szóló döntések esetében is. A Polgármesteri Hivatal és az önkormányzati költségvetési szerv javára felajánlott vagyon elfogadása esetén a tulajdonjogot az Önkormányzat szerzi meg.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazása során a vagyon tényleges értékét kell alapul venni.”

A fentiek alapján megállapítható, hogy amennyiben az Önkormányzat, mint az öröklésben érdekelt, az örökséget nem utasítja vissza, úgy a képzőművészeti hagyaték értékének megállapítása érdekében szakértőt is indokolt kirendeltetnie, amelynek a díját a képzőművészeti hagyaték öröklésének arányában viselni köteles. Meg kell továbbá fizetni az eljáró közjegyző munkadíját is az öröklés arányában, valamint az Önkormányzatot a tényleges öröklés függvényében a meghagyásokkal kapcsolatos kötelezettségek is terhelik.

Fentiekre tekintettel kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy döntsön az előterjesztés tárgyában az alábbi határozati javaslat elfogadásával. A határozat elfogadásához **egyszerű többség** szükséges.

Határozati javaslat

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének .../2026. (....) határozata Bertalan Tivadar örökhagyót érintő hagyatéki eljárásban örökség elfogadásáról, átvételéről

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testülete Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata vagyonáról és a vagyonelemek feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról szóló 48/2012. (XI. 30.) önkormányzati rendelet 41. § (1) bekezdés a) pontja szerint meghatározott jogkörében eljárva - figyelemmel a 41. § (2) bekezdésben foglaltakra - úgy dönt, hogy

a) a Dr. Márton János Közjegyzői Irodája (székhely: 1041 Budapest, István út 16., KRID: 342479118, székhelykód: K11072) előtt 11072/N/409/2025. ügyszámon folyamatban lévő néhai Bertalan Tivadar örökhagyót érintő hagyatéki eljárásban a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. 7:90. § (2) bekezdés szerint az örökség visszautasítására vonatkozó jogáról kifejezetten lemond, ezzel az örökséget elfogadja;

b) felhatalmazza a Polgármestert, a jelen hagyatéki eljáráshoz szükséges jognyilatkozatok megtételére.

Felelős: Polgármester

Határidő: a) pont vonatkozásában: azonnal
b) pont vonatkozásában: folyamatos

Budapest, 2026. május 21.

Dr. Trippon Norbert
polgármester

A háttéranyagok — az arra jogosultaknak — megtekinthetők a Jegyzői Kabinetben

dr. Mike Árpád

dr. Váci Katinka

Dr. Csésti Anett Erzsébet